

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 270/2538

นาย อาวุธ แจ่มบำรุง กับพวกโจทก์ นาย ทวี ทินอยู่วงศ์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.วิ.พ. มาตรา 172

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ทั้งสามกล่าวอ้างในคำฟ้องว่าจำเลยทั้งสองตกลงซื้อที่ดินพิพาทจากโจทก์ทั้งสามในราคา 2,500,000 บาท แต่ในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทจำเลยทั้งสองชำระค่าที่ดินให้โจทก์ทั้งสามเพียง 1,000,000 บาท ยังค้างชำระ 1,500,000 บาท โจทก์ทั้งสามทวงถามแล้วแต่จำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าฟ้องของโจทก์ดังกล่าวยอมเห็นได้ว่าจำเลยทั้งสองได้แย่งสิทธิของโจทก์ทั้งสามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ส่วนข้อเท็จจริงจะเป็นไปตามที่โจทก์ทั้งสามกล่าวอ้างหรือไม่เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย โจทก์ทั้งสามจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสอง ปัญหาฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่นั้นศาลชั้นต้นไม่รับวินิจฉัยโดยให้เหตุผลว่าไม่เป็นประเด็นในคดีแต่จำเลยที่ 2 ไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าไม่ชอบอย่างไร และด้วยเหตุผลใดจึงเป็นอุทธรณ์ที่มีได้กล่าวโดยชัดแจ้งต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง แม้ศาลอุทธรณ์จะวินิจฉัยให้ก็เป็นการไม่ชอบถือได้ว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ต้องห้ามฎีกาตาม มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย การที่ศาลนำลายมือชื่อในเอกสารพิพาทซึ่งจำเลยที่ 2 ปฏิเสธว่าไม่ใช่ลายมือชื่อของจำเลยทั้งสองไปเปรียบเทียบกับลายมือชื่อในเอกสารฉบับอื่นที่มีอยู่ในสำนวนกับที่คู่ความได้อ้างมาเป็นพยานในคดีนี้ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลได้รู้เห็นเองและเป็นดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐาน ศาลย่อมมีอำนาจกระทำได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ที่ 1 มอบอำนาจให้นายอุ่น แจ่มบำรุงเป็นผู้ฟ้องคดีนี้แทน โจทก์ที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้เยาว์อ่อนเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองตามคำสั่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางโจทก์ที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่ดินโฉนดเลขที่ 342 อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ 4 ไร่ 2 งาน 58 ตารางวา และโจทก์ที่ 3 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 26997 จำเลยทั้งสองได้ตกลงซื้อที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวจากนางสำเภา แจ่มบำรุง มารดาโจทก์ทั้งสามในราคา 2,500,000 บาท ได้วางมัดจำเป็นเงิน 50,000 บาท ขณะนั้นโจทก์ทั้งสามยังเป็นผู้เยาว์ นางสำเภาจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางขออนุญาตทำนิติกรรมขายที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยทั้งสอง โดยระบุในคำร้องว่าตกลงซื้อขายกันในราคา 1,000,000 บาท ซึ่งอำพรางราคาที่ซื้อขายกันจริงจำนวน 2,500,000 บาท ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีคำสั่งค้ำยการค้าร้องศาลอุทธรณ์พิพากษากลับอนุญาตให้ขายที่ดินของโจทก์ทั้งสามในราคาไม่ต่ำกว่า 1,000,000 บาท ต่อมาจำเลยทั้งสองได้สมคบกับนางสำเภา โดยจำเลยทั้งสองได้ยื่นฟ้องโจทก์ทั้งสามรวมทั้งนายอุ่นและนางสำเภาบิดามารดาโจทก์ทั้งสามต่อศาลชั้นต้นบังคับให้โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยทั้งสองนางสำเภาเป็นผู้รับหมายแทนนายอุ่นและโจทก์ทั้งสาม นางสำเภายื่นคำให้การยินยอมโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยทั้งสามตามฟ้อง นายอุ่นขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้นายอุ่นและนางสำเภาและผู้ใช้อำนาจปกครองของโจทก์ทั้งสามโอนขายที่ดินของโจทก์ทั้งสามให้แก่จำเลย

ทั้งสอง นายอุ้ยยื่นคำร้องขอพิจารณาใหม่ กับยื่นคำฟ้องนางสำเภาต่อศาลชั้นต้นขอหย่าขาดจากกันและยื่นฟ้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางขอถอนอำนาจปกครองของนางสำเภาที่มีต่อโจทก์ทั้งสาม ในที่สุดศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้นายอุ้ยและนางสำเภาบิดามารดาโจทก์ทั้งสามหย่าขาดจากกันและถอนอำนาจปกครองของนางสำเภามารดาโจทก์ทั้งสามในเดือนมกราคม 2529 จำเลยทั้งสองได้มอบอำนาจให้นายประเทือง ควรพจน์และนางดารา ทองมา เป็นตัวแทนไปเจรจากับนายอุ้ยในฐานะผู้ใช้อำนาจปกครองของโจทก์ทั้งสามเพื่อให้นายอุ้ยมอบโฉนดที่ดินทั้งสองแปลงและโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่จำเลยทั้งสองโดยตัวแทนของจำเลยทั้งสองได้ให้คำรับรองต่อนายอุ้ยว่าในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจำเลยทั้งสองจะชำระค่าที่ดินให้ 1,000,000 บาท ก่อนเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ส่วนที่เหลือ 1,500,000 บาท จำเลยทั้งสองจะชำระให้โจทก์ทั้งสามในวันที่ยำเลยทั้งสองทำนิติกรรมจดทะเบียนขาย จำนองหรือขายฝากที่ดินทั้งสองแปลงให้แก่บุคคลอื่นแล้ว แต่เมื่อถึงวันนัดโอนจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงนายอุ้ยจึงได้อายัดที่ดินทั้งสองแปลงไว้ ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายืนให้ยกคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่ โจทก์ทั้งสามจึงได้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่จำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น โดยจำเลยทั้งสองชำระค่าที่ดินให้โจทก์ทั้งสามเพียง 1,000,000 บาทในวันเดียวกันนั้นจำเลยทั้งสองได้จดทะเบียนขายฝากที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวให้แก่นางสมานจิตร เจียมบุรเศรษฐ์ ในราคา 4,000,000 บาท นายอุ้ยทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระส่วนที่เหลืออีก 1,500,000 บาท ให้แก่โจทก์ทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสองก็ผิดเรื่อยมา จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบชำระราคาที่ดินให้โจทก์ทั้งสามจำนวน 1,500,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันผิดนัด (วันที่ 19 มกราคม 2531) เป็นต้นไป ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน 28,125 บาทขอให้บังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 1,528,125 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน 1,500,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่โจทก์ทั้งสามจำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาจำเลยที่ 2 ให้การว่า เมื่อประมาณต้นปี 2525 จำเลยทั้งสองตกลงจะซื้อที่ดินพิพาททั้งสองแปลงของโจทก์ทั้งสามจากนางสำเภา แฉ่งบำรุงในฐานะผู้ใช้อำนาจปกครองของโจทก์ทั้งสามในขณะนั้น ในราคา 2,500,000 บาท โดยมีข้อตกลงกันว่าที่ดินพิพาททั้งสองแปลงดังกล่าวจะต้องมีทางเข้าออกสู่ทางหรือถนนสาธารณะได้ แต่เมื่อไปทำการตรวจสอบบริเวณแล้วปรากฏว่าที่ดินพิพาททั้งสองแปลงดังกล่าวไม่มีเส้นทางเข้าออกสู่ทางหรือถนนสาธารณะได้ จึงตกลงซื้อขายกันในราคาเพียง 1,000,000 บาท ต่อมานางสำเภาได้ยื่นคำร้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางขอทำนิติกรรมขายที่ดินแทนผู้เยาว์ และศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ขายในราคาไม่ต่ำกว่า 1,000,000 บาท โจทก์ทั้งสามก็มีโต้แย้งว่ามีการตกลงซื้อขายกันในราคา 2,500,000 บาท ในวันที่ 19 มกราคม 2531 ซึ่งเป็นวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์โจทก์ทั้งสามทราบดีว่าจำเลยที่ 2 ขายฝากที่ดินพิพาทให้นางสมานจิตร เจียมบุรเศรษฐ์ ในราคา 4,000,000 บาทและนายอุ้ยและโจทก์ทั้งสามก็ไม่เคยทวงถามถึงค่าที่ดินอีก 1,500,000 บาท เหตุที่จำเลยที่ 2 ขายฝากที่ดินพิพาทได้ราคาสูงถึง 4,000,000 บาท เพราะจำเลยที่ 2 ได้ซื้อที่ดินเพิ่มเพื่อเป็นทางเข้าออกสู่ที่ดินพิพาทได้ถึง 2 ทาง เป็นเนื้อที่ 1 ไร่ ดังนั้น โจทก์อ้างว่าได้มีการกำหนดให้ชำระราคาที่ดินตามข้อตกลงในวันที่ 19 มกราคม 2531 จึงไม่มีความเป็นจริงใบมอบอำนาจของโจทก์ที่ 1 ให้ฟ้องคดีนี้เป็นใบมอบอำนาจปลอมแม้ศาลจะได้สั่งให้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ตกอยู่แก่นายอุ้ยก็ตาม แต่ศาลมิได้ถอนอำนาจจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ของนางสำเภาผู้เป็นมารดา นายอุ้ยเพียงผู้เดียวจึงไม่มีอำนาจฟ้องแทนผู้เยาว์ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สิน ฟ้องโจทก์

เคลือบคลุมเพราะโจทก์มิได้บรรยายฟ้องให้จำเลยที่ 2 เข้าใจว่าสิทธิสัญญาที่โจทก์ทั้งสามได้ทำต่อจำเลยที่ 2 นั้นว่าอย่างไรทำเมื่อใด มีเอกสารรับรองหรือไม่ และฟ้องโจทก์ขาดอายุความเพราะโจทก์ทั้งสามทราบถึงการตกลงซื้อขายที่ดินพิพาททั้งสองแปลงตามฟ้องครั้งแรกเมื่อต้นปี 2525 ในราคา 2,500,000 บาท แต่โจทก์ทั้งสามเพิ่งมาฟ้องจำเลยที่ 2 ในปี 2531 ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินจำนวน 1,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อไป นับแต่วันที่ 19 มกราคม 2531 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสาม แต่ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องไม่เกิน 28,125 บาท จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยทั้งสองฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบชำระหนี้ค่าที่ดินพร้อมด้วยดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ทั้งสาม จำเลยที่ 2 เพียงฝ่ายเดียวที่อุทธรณ์ว่าไม่ต้องรับผิดชอบ ขอให้ยกฟ้อง โดยจำเลยที่ 1 มิได้อุทธรณ์ด้วยการที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่าไม่ต้องรับผิดชอบตามฟ้องจึงเป็นฎีกาในปัญหาที่ยุติแล้ว และเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคแรกศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ 1 คงรับวินิจฉัยให้เฉพาะฎีกาของจำเลยที่ 2 เท่านั้นที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า จำเลยทั้งสองมิได้โต้แย้งสิทธิของโจทก์ทั้งสาม โจทก์ทั้งสามจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่าโจทก์ทั้งสามกล่าวอ้างในคำฟ้องว่าจำเลยทั้งสองตกลงซื้อที่ดินพิพาทจากโจทก์ทั้งสามในราคา 2,500,000 บาท แต่ในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท จำเลยทั้งสองชำระค่าที่ดินให้โจทก์ทั้งสามทวงถามแล้วแต่จำเลยทั้งสองไม่ชำระ คำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวย่อมเห็นได้ว่าจำเลยทั้งสองโต้แย้งสิทธิของโจทก์ทั้งสามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ส่วนข้อเท็จจริงจะเป็นไปตามที่โจทก์ทั้งสามกล่าวอ้างหรือไม่เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย โจทก์ทั้งสามจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสองข้อที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า ฟ้องโจทก์ทั้งสามกล่าวว่าได้ตกลงราคากับจำเลยทั้งสอง 2,500,000 บาท จำเลยทั้งสองชำระให้ 1,000,000 บาท อีก 1,500,000 บาท จำเลยทั้งสองไม่ชำระให้โจทก์ทั้งสามอีก ถือว่าเป็นคำฟ้องที่เลื่อนลอย ไม่มีพยานหลักฐานอ้างอิงหรือสนับสนุน แต่อย่างไร ทั้ง ๆ ที่โจทก์ทั้งสามทราบได้ว่าได้ออนที่ดินพิพาทให้จำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในราคา 1,000,000 บาท ซึ่งปัญหานี้รับฟังเป็นข้อยุติแล้วการที่โจทก์ทั้งสามมาฟ้องเรียกร้องเอาเงินจากจำเลยทั้งสองอีก 1,500,000 บาท โดยมีได้มีพยานหลักฐานอื่นใดสนับสนุนที่จะเรียกร้องเอาจากจำเลยทั้งสองได้ถือว่าคำฟ้องของโจทก์ทั้งสามทำให้จำเลยทั้งสองไม่เข้าใจฟ้องของโจทก์ทั้งสามได้ดี จึงเป็นฟ้องที่เคลือบคลุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 นั้น เห็นว่าปัญหานี้ศาลชั้นต้นไม่รับวินิจฉัยโดยให้เหตุผลว่าไม่เป็นประเด็นในคดี แต่จำเลยที่ 2 ไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าไม่ชอบอย่างไรและด้วยเหตุผลใด จึงเป็นอุทธรณ์ที่มีได้กล่าวโดยชัดแจ้ง ต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคแรก แม้ศาลอุทธรณ์จะวินิจฉัยให้ก็เป็นการไม่ชอบ ถือได้ว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคแรกศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยส่วนข้อที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า ที่ดินพิพาทตกลงซื้อขายกัน ในราคา 1,000,000 บาท นั้น ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าที่ดินพิพาทตกลงซื้อขายกัน ในราคา 2,500,000 บาท หักใช้ 1,000,000 บาท ดังที่จำเลยที่ 2 ฎีกาไม่ส่วนที่จำเลยที่ 2 อ้างว่าการที่นำลายมือชื่อในเอกสารหมายเลข จ.9 ไปเปรียบเทียบกับลายมือชื่อของจำเลยที่ 2 ในเอกสารฉบับอื่นเป็นการวินิจฉัยนอกคำฟ้องนั้น เห็นว่าการที่ศาลนำลายมือชื่อในเอกสารหมายเลข จ.9 ซึ่งจำเลยที่ 2 ปฏิเสธว่าไม่ใช่ลายมือชื่อของจำเลยทั้งสองไปเปรียบเทียบกับลายมือชื่อใน

เอกสารฉบับอื่นที่มีอยู่ในสำนวนกับที่คู่ความได้อ้างมาเป็นพยานในคดีนี้ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลได้
รู้เห็นเอง และเป็นดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานศาลย่อมมีอำนาจกระทำได้ ทั้งไม่ใช่เป็น
การวินิจฉัยนอกคำฟ้องเพราะเป็นคนละเรื่องกัน ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยที่
2 ร่วมรับผิดชอบนั้นชอบแล้วพิพากษายืน

องค์คณะ

ชูชาติ ศรีแสง · สวิน อักษรายุธ · วินัย วิมลเศรษฐ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/270/2538>